

Віталій Іванович ОНАЦЬКИЙ*(Харківський національний університет внутрішніх справ, м. Харків)*

СУТНІСТЬ ТА ОСОБЛИВОСТІ ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБА ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ ЯК СУБ'ЄКТА ВІЙСЬКОВОГО УПРАВЛІННЯ З ПЛАНУВАННЯ ОБОРОНИ ДЕРЖАВИ

У статті доведено, що адміністративне планування, яке лежить в основі осмислення сутності та особливостей Генерального штаба ЗСУ як суб'єкта військового управління з планування оборони держави, являє собою особливий різновид діяльності органів публічної влади, підприємств, установ та організацій, спрямований на визначення в процесі управління стратегічних, тактичних та оперативних можливостей впливу на окрему категорію суспільних відносин, формування комплексного бачення її поточного стану, перспектив розвитку, наявних і потенційно можливих проблем як об'єкту адміністративно-правового впливу, а також коригування на основі такого бачення взаємодії з іншими зацікавленими суб'єктами, цільовими групами, клієнтами та громадськістю в широкому її розумінні.

Звернено увагу на таку особливість Генерального штаба ЗСУ як суб'єкта військового управління з планування оборони держави, як багатоплановість його регулюючого впливу в межах системи публічного управління в державі. Багатоплановість регулюючого впливу Генерального штаба ЗСУ в межах системи публічного управління в державі полягає в спрямуванні ним цілої низки суспільних відносин, які пов'язані як воєнною організацією держави, так і з публічним управлінням на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях.

Зазначено, що ще однією особливістю Генерального штабу ЗСУ як суб'єкта військового управління з планування оборони держави є функціонування у межах єдиного сектору безпеки та оборони. Як суб'єкт військового управління з планування оборони держави Генеральний штаб ЗСУ відіграє важливу спрямовуючу функцію у процесі забезпечення національної безпеки, координації діяльності сил оборони, розробки стратегічних документів, що пов'язані з національною безпекою, воєнною безпекою та кібербезпекою.

Ключові слова: *Генеральний штаб Збройних Сил України, суб'єкт військового управління, планування оборони держави, сутність, особливості, регулюючий вплив, сектор безпеки та оборони.*

Постановка проблеми. *Основою військового управління в сучасних умовах невизначеності виступає планування оборони держави. Не випадково проблемам оборонного планування приділяється значна увага*

зарубіжними дослідниками, адже даний процес за умови його належного організаційно-управлінського та нормативно-правового забезпечення дозволяє підвищити спроможності бойових підрозділів з виконання завдань обороноздатності держави відповідно до стратегій, концепцій, програм і планів з урахуванням реальних і потенційних воєнних загроз та фінансово-економічних можливостей держави.

При цьому розуміння сутності Генерального штаба ЗСУ як суб'єкта військового управління з планування оборони держави, регулюючий вплив якого спрямований на формування стратегічного бачення необхідних для Збройних Сил України сил, засобів і широкого кола ресурсів, першочергово пов'язане з усвідомленням глибинних теоретичних і організаційних основ процесу планування як такого.

Осмисленню найбільш важливих аспектів діяльності Генерального штаба Збройних Сил України та інших органів військового управління присвячені наукові розробки таких провідних вітчизняних науковців, як В. Б. Авер'янов, В. Є. Барба, П. Д. Біленчук, С. С. Вітвіцький, В. Г. Гриценко, М. В. Джафарова, В. М. Дубінчак, А. В. Калайда, О. М. Ключев, А. Т. Комзюк, І. М. Коропатнік, А. М. Куліш, О. М. Музичук, Г. В. Назарова, А. О. Собакар, В. В. Сокуренько, Н. П. Христинченко, І. М. Шопіна і багато інших вчених. Проте поза увагою науковців залишилися сутність та особливості Генерального штаба Збройних Сил України як суб'єкта військового управління з планування оборони держави.

Мета статті полягає в тому, щоб розглянути сутність та особливості Генерального штаба Збройних Сил України як суб'єкта військового управління з планування оборони держави. Для досягнення вказаної мети доцільним є вирішення таких завдань: розглянути сутність адміністративного планування та його специфіку в сфері оборони; сформулювати авторське розуміння Генерального штаба ЗСУ як суб'єкта військового управління з планування оборони держави; встановити окремі особливості Генерального штаба ЗСУ як суб'єкта військового управління з планування оборони держави, зокрема багатоплановість його регулюючого впливу в межах системи публічного управління в державі та функціонування у межах єдиного сектору безпеки та оборони.

Виклад основного матеріалу. В основі планування оборони держави, а також інших різновидів планування, пов'язаних саме з управлінським впливом держави, відповідним адміністративно-правовим забезпеченням, лежить саме адміністративне планування, яке майже не розглядалося у вітчизняній правовій доктрині. В окремих зарубіжних дослідженнях даний феномен переважно вивчався крізь призму сфери вищої освіти.

Як зазначає Т. Страйк, адміністративне планування (поки що) не є чітко визначеним, впізнаваним та обмеженим набором процесів або видів діяльності, які послідовно об'єднані в єдину, ідентифіковану адміністративну функціональну область. Не існує уніфікованого підходу щодо назв видів діяльності, що знаходяться в адміністративних відділах планування закладів вищої освіти по всьому світу, а також немає єдиної

назви для відділів, на які покладається діяльність з адміністративного планування. Види діяльності, що визначаються деякими установами як адміністративне планування, в інших установах охоплюються іншими ролями або функціями. Хоча діяльність з адміністративного планування можна ідентифікувати як відмінну від іншої адміністративної діяльності за допомогою певного критерію, вона організовується по-різному в установах і тому не піддається функціональному визначенню. Адміністративне планування більш продуктивно визначається як процес, ніж як адміністративна функція, процес, який призначений для використання, щоб допомогти академічним лідерам визначити пріоритети чи дії або розподілити ресурси. Адміністративне планування розглядається як систематична організація процесів, що існують на інституційному рівні для керівництва прийняттям академічних рішень щодо майбутнього. Адміністративне планування може також включати моніторинг ефективності, аналіз зовнішніх конкурентів або ринку, надання даних та аналізу для підтримки прийняття внутрішніх управлінських рішень. Адміністративне планування може також існувати на рівні континенту, нації, штату чи системи¹.

Так, у Принстонському університеті команда адміністративного планування займається широким спектром діяльності, як стратегічної, так і тактичної, щоб допомогти виконавчому віце-президенту (EVP) у виконанні обов'язків головного операційного директора університету. Члени команди сприяють співпраці між організаціями; керують загальноуніверситетськими проектами; оцінюють можливості для вдосконалення послуг; проводять огляди функцій, включаючи реорганізацію адміністративних підрозділів; та впроваджують адміністративні ініціативи. Вони допомагають виконавчому віце-президенту діяти відповідно до угод та зобов'язань, а також забезпечують, щоб офіс надавав послуги широкому колу зацікавлених сторін, включаючи опікунів, викладачів, співробітників, студентів, випускників, інших членів громади та зовнішні організації².

З огляду на це адміністративне планування, яке, на нашу думку, лежить в основі осмислення сутності та особливостей Генерального штаба ЗСУ як суб'єкта військового управління з планування оборони держави, являє собою особливий різновид діяльності органів публічної влади, підприємств, установ та організацій, спрямований на визначення в процесі управління стратегічних, тактичних та оперативних можливостей впливу на окрему категорію суспільних відносин, формування комплексного бачення її поточного стану, перспектив розвитку, наявних і потенційно можливих проблем як об'єкту адміністративно-правового впливу, а також коригування на основі такого бачення взаємодії з іншими зацікавленими

¹ Strike T. Administrative Planning, Higher Education Institutions // Encyclopedia of International Higher Education Systems and Institutions. Dordrecht : Springer, 2018. DOI: https://doi.org/10.1007/978-94-017-9553-1_590-1.

² Administrative Planning // Princeton University: сайт. URL: <https://evp.princeton.edu/areas-responsibility/administrative-planning>.

суб'єктами, цільовими групами, клієнтами та громадськістю в широкому її розумінні.

Водночас в сфері оборони держави таке планування має свою специфіку, пов'язану з особливим безпековим контекстом, характерним не лише для України, але й для світу в цілому, зокрема з огляду на зовнішньополітичні, економічні чинники, які задають вектор для перетворень в секторі безпеки та оборони.

Х. Брайтенбаух та А. Якобссон розглядають оборонне планування як конститутивний елемент оборонних та стратегічних досліджень. Дійсно, окрім звичайної «нижньої» зосередженості на застосуванні чи незастосуванні сили, на прийнятті політичних рішень у зовнішніх відносинах, військових операціях та глобальній зовнішній взаємодії, науковці стверджують про необхідність посиленої зосередженості на тому, що є важливою частиною повсякденної практики оборонної та безпекової політики для військового, цивільного адміністративного та політичного керівництва: перспективна підготовка збройних сил та інших можливостей майбутнього. Зокрема, можна виокремити два загальні виміри оборонного планування: довгострокові, історичні зв'язки між оборонним плануванням та державою, включаючи національні відмінності у цивільно-військових відносинах, та одночасну напруженість між оборонним плануванням як адміністративною, аналітично нейтральною діяльністю та політикою. В обох випадках оборонне планування постає як окремий випадок загального планування, як лінза, яка дозволяє зосереджуватися на певних аспектах зовнішнього світу від імені держави, а також іноді створює інституціоналізовані упередження на цьому шляху. Так, перефразуючи Емілія Дюркгейма, оборонне планування постає як «стратегічний факт» із власною динамікою¹.

При цьому оборонне планування відображає в собі ключові тенденції державної політики в оборонній сфері. Варто погодитися з тим, що адміністративні органи не можуть бути повністю відокремлені від процесу формування політики. Політична влада розподілена між законодавчою, виконавчою та судовою гілками влади. Адміністративні органи працюють під різним впливом цих гілок влади. Керівники департаментів беруть участь у формуванні політики, надсилаючи пропозиції, інформацію та дані, необхідні виконавчій та законодавчій владі. Іноді адміністративні органи визначають ключові питання державної політики, інтерпретуючи політичні директиви. Публічні службовці вищого рівня, такі як секретарі урядових департаментів та керівники державних підприємств, беруть участь у процесі прийняття рішень. Адміністративні органи беруть відносно більшу участь у плануванні програм. Однак їхні дії підлягають перегляду та контролю з боку законодавчого органу та його комітетів².

¹ Breitenbauch H., Jakobsson A. K. Defence planning as strategic fact: introduction. *Defence Studies*. 2018. № 18 (3). P. 253. <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/14702436.2018.1497443#abstract>.

² Unit-29 Administrative Planning // Block-5 Concepts in Organisation-II / eGyanKosh: сайт. URL: <https://egyankosh.ac.in/handle/123456789/19207>.

Водночас, з точки зору адміністративно-правового розуміння, сутність Генерального штаба ЗСУ як суб'єкта військового управління з планування оборони держави зводиться до системи його функціональних можливостей як органу військового управління, а також як координуючого та спрямовуючого органу відносно діяльності центральних і місцевих органів виконавчої влади, підприємств, установ, організацій, інститутів громадянського суспільства щодо вирішення питань, які відносяться до його компетенції, здатного організовувати діяльність у різноманітних адміністративно-правових формах (наради, комісії, робочі групи), виступати центром прийняття рішень щодо організації взаємодії з іншими органами публічної влади з питань оборони.

Генеральний штаб ЗСУ як суб'єкт військового управління з планування оборони держави в площині адміністративно-господарської діяльності виступає сполучною ланкою у процесах обміну інформацією, забезпечення ресурсами, координації діяльності не лише суб'єктів сектору оборони, але й широкого кола інших підприємств, установ, організацій, органів публічної влади, зокрема правоохоронних органів, які так чи інакше пов'язані з оборонною сферою. Варто зазначити, що остання є комплексним феноменом, який охоплює широку систему суспільних відносин економічного, політичного, соціального характеру, які у своїй сукупності визначають спроможність держави забезпечувати територіальну цілісність, організовувати загальнонаціональний спротив, формувати у суспільстві культуру готовності брати участь у захисті держави, що досягається за допомогою національно-патріотичного та військово-патріотичного виховання. Так, лише в економічній сфері в процесі оборонного планування слід враховувати макроекономічні тенденції, поглиблення рецесії, зростання дефіциту бюджету та інші фактори.

Щодо окремих особливостей Генерального штаба ЗСУ як суб'єкта військового управління з планування оборони держави, то варто звернути увагу на багатоплановість його регулюючого впливу в межах системи публічного управління в державі. Слід погодитися з думкою окремих польських дослідників про те, що поняття військового управління, як і саме управління, можна розглядати з різних точок зору та перспектив. Загалом, його можна розуміти як діяльність військових органів влади та елемент публічного управління, метою якого є забезпечення збройних сил ресурсами, необхідними для задоволення їхніх основних потреб, а також засобами, необхідними для ведення бойових дій, шляхом організації діяльності щодо підтримання бойової готовності збройних сил та операцій, безпосередньо пов'язаних з підтриманням повної бойової готовності збройних сил¹.

Водночас Генеральний штаб Збройних Сил України як суб'єкт військового управління з планування оборони держави відповідно до

¹ Szynowski R. The notion of military administration. *Rocznik Bezpieczeństwa Morskiego*. 2019. № 13.
URL: <https://yadda.icm.edu.pl/baztech/element/bwmeta1.element.baztech-71c9fa95-a7ee-4dc9-9493-bbb07b39a66c>.

базового Положення «спрямовує, координує та контролює діяльність обласних та районних військових адміністрацій з питань забезпечення оборони, громадського порядку і безпеки, здійснення заходів правового режиму воєнного стану; готує пропозиції щодо переліку посад у військових адміністраціях населених пунктів, які підлягають заміщенню військовослужбовцями військових формувань, особами рядового і начальницького складу правоохоронних органів, а також перелік посад, що можуть бути заміщені військовослужбовцями військових формувань, особами рядового і начальницького складу правоохоронних органів у районній, обласній військовій адміністрації; готує пропозиції Президенту України щодо призначення на посаду та звільнення з посади начальників військових адміністрацій населених пунктів (у разі їх утворення)»¹.

Так, багатоплановість регулюючого впливу Генерального штаба ЗСУ в межах системи публічного управління в державі полягає в спрямуванні ним цілої низки суспільних відносин, які пов'язані як воєнною організацією держави, так і з публічним управлінням на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях задля забезпечення першочергової орієнтованості окремої категорії місцевих державних адміністрацій на питання оборони, публічної безпеки і порядку, національної безпеки в умовах воєнного стану. Такий регулюючий вплив спрямований на те, щоб у складних безпекових умовах ефективно організовувати національний спротив, не допускати дестабілізацію в окремих населених пунктах, особливо наближених до зони ведення активних бойових дій.

Б. Б. Мельниченко наголошує, що «одним із основних варіантів ефективності публічного управління в умовах воєнного стану є повна консолідація зусиль і взаєморозуміння на усіх його рівнях, що вкрай важливо у воєнний час, налагодження тісної співпраці зі суспільством»². При цьому Генеральний штаб ЗСУ виступає однією з ключових державних інституцій, яка забезпечує таку консолідацію зусиль органів публічної влади, інститутів громадянського суспільства, підприємств, установ та організацій в процесі будівництва фортифікаційних споруд, організації мобілізаційної підготовки та мобілізації, проведення нарад за участі керівників різного рівня.

Ще однією особливістю Генерального штабу ЗСУ як суб'єкта військового управління з планування оборони держави є функціонування у межах єдиного сектору безпеки та оборони, тобто «системи органів державної влади, Збройних Сил України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань, правоохоронних та розвідувальних органів, державних органів спеціального призначення з правоохоронними функціями, сил цивільного захисту, оборонно-промислового комплексу

¹ Положення про Генеральний штаб Збройних Сил України : Указ Президента України від 30 січня 2019 року № 23/2019 // База даних (БД) «Законодавство України» / Верховна Рада (ВР) України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/23/2019#Text>.

² Мельниченко Б. Б. Публічне управління в Україні в умовах воєнного стану. *Держава та регіони*. 2023. № 2 (80). С. 95.

України, діяльність яких перебуває під демократичним цивільним контролем і відповідно до Конституції та законів України за функціональним призначенням спрямована на захист національних інтересів України від загроз, а також громадян та громадських об'єднань, які добровільно беруть участь у забезпеченні національної безпеки України»¹.

Як суб'єкт військового управління з планування оборони держави Генеральний штаб ЗСУ відіграє важливу спрямовуючу функцію у процесі забезпечення національної безпеки, координації діяльності сил оборони, розробки стратегічних документів, що пов'язані з національною безпекою, воєнною безпекою та кібербезпекою.

При цьому Генеральний штаб ЗСУ в межах сектору безпеки і оборони визначає пріоритетні напрями діяльності як сил оборони, так і безпеки, зокрема в процесі координації діяльності військових адміністрацій з питань забезпечення публічної безпеки і порядку, які зі свого боку проводять відповідні наради та заслуховування керівників правоохоронних органів на рівні окремої області, визначення переліку посад у військових адміністраціях, які підлягають заміщенню як військовослужбовцями, так і працівниками правоохоронних органів тощо. Така подвійна природа координуючого (організуючого) впливу Генерального штаба ЗСУ як в оборонній, так і в безпековій сфері пов'язана з тим, що кожен орган, який входить до сектору безпеки і оборони, є складовою єдиної системи органів і підрозділів, які саме у своїй сукупності, доповнюючи інформаційні, аналітичні, кадрові можливості один одного, гарантують національну безпеку держави у єдності всіх її складових.

Висновки. Таким чином, в основі планування оборони держави, а також інших різновидів планування, пов'язаних саме з управлінським впливом держави, відповідним адміністративно-правовим забезпеченням, лежить саме адміністративне планування, яке майже не розглядалося у вітчизняній правовій доктрині. Адміністративне планування, яке лежить в основі осмислення сутності та особливостей Генерального штаба ЗСУ як суб'єкта військового управління з планування оборони держави, являє собою особливий різновид діяльності органів публічної влади, підприємств, установ та організацій, спрямований на визначення в процесі управління стратегічних, тактичних та оперативних можливостей впливу на окрему категорію суспільних відносин, формування комплексного бачення її поточного стану, перспектив розвитку, наявних і потенційно можливих проблем як об'єкту адміністративно-правового впливу, а також коригування на основі такого бачення взаємодії з іншими зацікавленими суб'єктами, цільовими групами, клієнтами та громадськістю в широкому її розумінні.

З'ясовано, що, з точки зору адміністративно-правового розуміння, сутність Генерального штаба ЗСУ як суб'єкта військового управління з

¹ Про національну безпеку України : Закон України від 21 червня 2018 р. № 2469-VIII // База даних (БД) «Законодавство України» / Верховна Рада (ВР) України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text>.

планування оборони держави зводиться до системи його функціональних можливостей як органу військового управління, а також як координуючого та спрямовуючого органу відносно діяльності центральних і місцевих органів виконавчої влади, підприємств, установ, організацій, інститутів громадянського суспільства щодо вирішення питань, які відносяться до його компетенції, здатного організовувати діяльність у різноманітних адміністративно-правових формах (наради, комісії, робочі групи), виступати центром прийняття рішень щодо організації взаємодії з іншими органами публічної влади з питань оборони.

Встановлено, що Генеральний штаб ЗСУ як суб'єкт військового управління з планування оборони держави в площині адміністративно-господарської діяльності виступає сполучною ланкою у процесах обміну інформацією, забезпечення ресурсами, координації діяльності не лише суб'єктів сектору оборони, але й широкого кола інших підприємств, установ, організацій, органів публічної влади, зокрема правоохоронних органів, які так чи інакше пов'язані з оборонною сферою.

Звернено увагу на таку особливість Генерального штаба ЗСУ як суб'єкта військового управління з планування оборони держави, як багатоплановість його регулюючого впливу в межах системи публічного управління в державі. Багатоплановість регулюючого впливу Генерального штаба ЗСУ в межах системи публічного управління в державі полягає в спрямуванні ним цілої низки суспільних відносин, які пов'язані як воєнною організацією держави, так і з публічним управлінням на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях.

Зазначено, що ще однією особливістю Генерального штабу ЗСУ як суб'єкта військового управління з планування оборони держави є функціонування у межах єдиного сектору безпеки та оборони. Як суб'єкт військового управління з планування оборони держави Генеральний штаб ЗСУ відіграє важливу спрямовуючу функцію у процесі забезпечення національної безпеки, координації діяльності сил оборони, розробки стратегічних документів, що пов'язані з національною безпекою, воєнною безпекою та кібербезпекою. При цьому Генеральний штаб ЗСУ в межах сектору безпеки і оборони визначає пріоритетні напрями діяльності як сил оборони, так і безпеки, зокрема в процесі координації діяльності військових адміністрацій з питань забезпечення публічної безпеки і порядку, які зі свого боку проводять відповідні наради та заслуховування керівників правоохоронних органів на рівні окремої області, визначення переліку посад у військових адміністраціях, які підлягають заміщенню як військовослужбовцями, так і працівниками правоохоронних органів тощо.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Мельниченко Б. Б. Публічне управління в Україні в умовах воєнного стану. *Держава та регіони*. 2023. № 2 (80). С. 92–96.

2. Положення про Генеральний штаб Збройних Сил України : Указ Президента України від 30 січня 2019 року № 23/2019 // База даних (БД) «Законодавство України» / Верховна Рада (ВР) України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/23/2019#Text>.

3. Про національну безпеку України : Закон України від 21 червня 2018 р. № 2469-VIII // База даних (БД) «Законодавство України» / Верховна Рада (ВР) України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text>.

4. Administrative Planning // Princeton University: сайт. URL: <https://evp.princeton.edu/areas-responsibility/administrative-planning>.

5. Breitenbauch H., Jakobsson A. K. Defence planning as strategic fact: introduction. *Defence Studies*. 2018. № 18 (3). Pp. 253–261. <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/14702436.2018.1497443#abstr> act.

6. Strike T. Administrative Planning, Higher Education Institutions // Encyclopedia of International Higher Education Systems and Institutions. Dordrecht : Springer, 2018. DOI: https://doi.org/10.1007/978-94-017-9553-1_590-1.

7. Szynowski R. The notion of military administration. *Rocznik Bezpieczeństwa Morskiego*. 2019. № 13. URL: <https://yadda.icm.edu.pl/baztech/element/bwmeta1.element.baztech-71c9fa95-a7ee-4dc9-9493-bbb07b39a66c>.

8. Unit-29 Administrative Planning // Block-5 Concepts in Organisation-II / eGyanKosh: сайт. URL: <https://egyankosh.ac.in/handle/123456789/19207>.

Стаття надійшла до редакції 28.07.2025

Vitaliy Iv. ONATSKY,

Postgraduate Studente

(*Kharkiv National University of Internal Affairs, Kharkiv, Ukraine*)

THE ESSENCE AND FEATURES OF THE GENERAL STAFF OF THE ARMED FORCES OF UKRAINE AS A SUBJECT OF MILITARY MANAGEMENT FOR PLANNING THE STATE'S DEFENSE

The article proves that administrative planning, which underlies the understanding of the essence and features of the General Staff of the Armed Forces of Ukraine as a subject of military management for planning the state's defense, is a special type of activity of public authorities, enterprises, institutions and organizations aimed at determining in the management process strategic, tactical and operational opportunities for influencing a separate category of social relations, forming a comprehensive vision of its current state, development prospects, existing and potentially possible problems as an object of administrative and legal influence, as well as adjusting based on such a vision of interaction with other interested entities, target groups, clients and the public in its broad sense.

Attention is drawn to such a feature of the General Staff of the Armed Forces

of Ukraine as a subject of military management for planning the state's defense, as the multifacetedness of its regulatory influence within the framework of the public administration system in the state. The multifaceted regulatory influence of the General Staff of the Armed Forces of Ukraine within the framework of the public administration system in the state consists in its direction of a whole range of public relations, which are related to both the military organization of the state and public administration at the national, regional and local levels.

It is noted that another feature of the General Staff of the Armed Forces of Ukraine as a subject of the military management for planning the state's defense is its functioning within a single security and defense sector. As a subject of the military management for planning the state's defense, the General Staff of the Armed Forces of Ukraine plays an important guiding function in the process of ensuring national security, coordinating the activities of the defense forces, and developing strategic documents related to national security, military security and cybersecurity.

Key words: *General Staff of the Armed Forces of Ukraine, subject of military command, state defense planning, essence, features, regulatory influence, security and defense sector.*